

Procedury bezpieczeństwa

SPIS TREŚCI

UWARUNKOWANIA PRAWNE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE	3
1. AGRESJA, CZYN KARALNY	4
2. ALKOHOL	8
3. CYBERPRZEMOC	10
4. EWAKUACJA.....	17
5. KRADZIEŻ LUB WYMUSZENIE MIENIA	20
6. KRZYWDZENIE UCZNIÓW PRZEZ OSOBY DOROSŁE	22
7. PAPIEROSY I E-PAPIEROSY	23
8. PEDOFILIA I RYZYKOWNE ZACHOWANIA SEKSUALNE	24
9. SAMOBÓJSTWO, PRÓBA I MYŚLI SAMOBÓJCZE, SAMOOKALECZENIE.....	28
10. SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE	36
11. SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE	37
12. WYPADEK UCZNIA W SZKOLE	39
13. UCHYLANIE SIĘ UCZNIA OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO	42

UWARUNKOWANIA PRAWNE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE

1. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
2. ustawa Karta Nauczyciela z 26 stycznia 1982r
3. ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z 26 października 1982r.
4. ustawa Kodeks Cywilny z 23 kwietnia 1964r.
5. ustawa Kodeks Karny z dnia 6 czerwca 1997r.
6. ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982.
7. ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.

1. AGRESJA, CZYN KARALNY

Do przejawów agresji zaliczamy:

- łamanie przepisów (praw ucznia)
- zakłócanie porządku
- świadome naruszanie dyscypliny
- używanie wulgaryzmów (agresja słowna)
- groźby użycia przemocy
- wandalizm
- bójki, przemoc fizyczna i psychiczna
- agresywne zachowania wobec nauczycieli
- użycie niebezpiecznych narzędzi

1.1. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia AGRESJI FIZYCZNEJ

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. podjęcie przez nauczyciela próby wyciszenia zachowania agresywnego poprzez rozmowę z uczniem 2. gdy rozmowa nie skutkuje, zawiadomienie (poprzez przewodniczącego klasy lub dyżurnego ucznia) pedagoga /psychologa/ dyrektora / innego nauczyciela o zaistniałej sytuacji 3. zabranie ucznia z miejsca wystąpienia agresywnego zachowania przez innego pracownika szkoły a. zaprowadzenie go do gabinetu pedagoga lub psychologa szkolnego b. w przypadku braku takiej możliwości, zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z miejsca przebywania z agresywnym uczniem do innego pomieszczenia 4. w sytuacji koniecznej istnieje możliwość przytrzymania ucznia 5. poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia 6. w sytuacji bardzo agresywnego zachowania ucznia (groźenie, napaść fizyczna, pobudzenie fizyczne, niemożność uspokojenia przez nauczyciela), zawiadomienie rodziców ucznia i (lub) Policji, lub Pogotowia Ratunkowego
Wychowawca	1. poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia, jeżeli nie zrobił tego pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia 2. po jednorazowym agresywnym zachowaniu zobowiązanie rodzica/opiekuna prawnego do podpisania zgody na przytrzymywanie dziecka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego i innych uczniów (załącznik 1, str. 7) Brak takiej zgody jest podstawą do wzywania Policji / Pogotowia Ratunkowego w przypadku pojawienia się zachowań agresywnych 3. rozmowa z rodzicami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności pedagoga/ psychologa i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Pedagog/Psycholog	1. sprawowanie tymczasowo opieki/dozoru nad agresywnym uczniem w gabinecie psychologa /pedagoga w asyście innego pracownika szkoły, aż do momentu odebrania go przez rodziców lub wezwane służby 2. próba uspokojenia agresywnego ucznia 3. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka

Dyrektor	1. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka 2. w przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami skierowanie wniosku do sądu rodzinnego
-----------------	--

1.2. Procedury postępowania w przypadku AGRESJI SŁOWNEJ (stosowanie wulgaryzmów)

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. rozmowa z uczniem w celu wyjaśnienia powodu agresji oraz uświadomienia uczniowi skutków takiego zachowania 2. zgłoszenie problemu wychowawcy klasy (wpis uwagi do dziennika) 3. obserwacja zachowania ucznia
Wychowawca	1. rozmowa z uczniem na temat niewłaściwego zachowania 2. zobowiązanie ucznia (w przypadku, gdy obraził innego ucznia, nauczyciela lub pracownika szkoły w obecności osób trzecich) do przeproszenia tej osoby w obecności świadków zdarzenia 3. w przypadku incydentów dalszej agresji słownej powiadomienie rodziców i wezwanie ich do szkoły 4. wyciągnięcie konsekwencji w ocenie zachowania
Dyrektor szkoły	1. powiadomienie policji w przypadku powtarzającej się rażącej agresji słownej 2. wyciągnięcie konsekwencji według statutu szkoły

Osoba obrażana ma prawo wnieść pozew z powództwa cywilnego.

1.3. Procedury postępowania w przypadku POPEŁNIENIA PRZEZ UCZNIA CZYNU KARALNEGO lub przestępstwa

Osoby	Działanie
Nauczyciel/pracownik szkoły	1. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły 2. przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu pod opiekę
Wychowawca	1. poinformowanie rodziców o zachowaniu ucznia, jeżeli nie zrobił tego pracownik szkoły będący świadkiem zdarzenia 2. niezwłoczna rozmowa z rodzicami ucznia przeprowadzona w obecności pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Pedagog/psycholog	1. sprawowanie tymczasowo opieki/dozoru nad uczniem - sprawcą przestępstwa w gabinecie psychologa/pedagoga w asyście innego pracownika szkoły, aż do momentu odebrania go przez rodziców lub wezwane służby 2. próba uspokojenia agresywnego ucznia – sprawcy przestępstwa 3. niezwłoczna rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności wychowawcy i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Dyrektor	1. natychmiastowe powiadomienie policji szczególnie w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana

	- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. - powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy - zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży) - niezwłoczna rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności wychowawcy i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka - w przypadku kolejnych zachowań agresywnych ucznia i jednocześnie braku efektywnej współpracy z rodzicami skierowanie wniosku do sądu rodzinnego
--	---

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 upn i art. 304 Kpk).

1.4. Procedury postępowania w przypadku ucznia będącego OFIARĄ CZYNU KARALNEGO lub przestępstwa

Osoby	Działanie
Nauczyciel/pracownik szkoły	- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły - udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza/pogotowia, kiedy ofiara doznała poważnych obrażeń (w przypadku nieobecności higienistki szkolnej) - powiadomienie rodziców poszkodowanego ucznia
Higienistka	udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza/pogotowia, w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń
Psycholog /pedagog	- zapewnienie uczniowi poczucia bezpieczeństwa i komfortu psychicznego - zapewnienie ucznia, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne - objęcie poszkodowanego ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną - monitorowanie sytuacji i obserwowanie, czy wobec ofiary nie są podejmowane inne działania przemocowe
Dyrektor	- powiadomienie rodziców ucznia (jeżeli nie zrobił tego inny pracownik szkoły) - niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia

Załącznik 1:

ZGODA

Wyrażam **zgode** na **przytrzymywanie** mojego syna/ córki.....
w sytuacjach, kiedy jego/jej zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego/jej lub
innych uczniów.

Data i podpis rodzica/prawnego opiekuna

2. ALKOHOL

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń POSIADA PRZY SOBIE alkohol lub JEST POD WPŁYWEM alkoholu

Osoby	Działanie
Nauczyciel w asyście innego pracownika szkoły	Jeśli istnieje podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie alkohol: 1. żądanie, aby uczeń przekazał substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), bez przeszukiwania rzeczy osobistych ucznia (jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji lub rodziców) 2. powiadomienie o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły 3. przekazanie wychowawcy/dyrektorowi/policji dobrowolnie wydanej przez ucznia substancji (po odpowiednim zabezpieczeniu) 4. próba ustalenia, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję 5. udokumentowanie całego zdarzenia poprzez sporządzenie możliwie dokładnej notatki z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami Jeśli istnieje podejrzenie, że uczeń jest pod wpływem alkoholu: 1. powiadomienie o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły 2. w oczekiwaniu na rodziców / opiekunów lub policję odseparowanie osoby podejrzanego o konsumpcję alkoholu od pozostałych uczniów
Nauczyciel – kierownik wycieczki szkolnej (w asyście innego nauczyciela)	Jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie alkohol lub jest pod wpływem alkoholu: 1. odseparowanie podejrzanego od pozostałych uczniów 2. żądanie, aby uczeń przekazał substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), bez przeszukiwania rzeczy osobistych ucznia (jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji lub rodziców) 3. jeśli uczeń odmawia pokazania rzeczy osobistych: • wezwanie policji w celu przeszukania i zbadania ucznia alkomatem, • natychmiastowy kontakt z rodzicami / opiekunami i żądanie niezwłocznego przyjazdu w celu odebrania ucznia 4. powiadomienie o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły 5. zabezpieczenie lub przekazanie rodzicom / opiekunom lub policji dobrowolnie wydanej przez ucznia substancji (po odpowiednim zabezpieczeniu) 6. próba ustalenia, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję 7. udokumentowanie całego zdarzenia poprzez sporządzenie możliwie dokładnej notatki z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami i podpisami
Wychowawca	1. wezwanie rodziców / opiekunów w celu podjęcia dalszych czynności wyjaśniających (jeśli nie uczynił tego dyrektor) 2. niezwłoczna rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności dyrektora i pedagoga/psychologa w celu wyjaśnienia zdarzenia
Pedagog / psycholog	1. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Dyrektor	1. powiadomienie rodziców/opiekunów ucznia i wezwanie ich do natychmiastowego stawiennictwa oraz poinformowanie ich o powiadomieniu policji 2. w przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości plecaka/torby szkolnej, wezwanie policji, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy, a także bada ucznia alkomatem

	3. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka 4. wyciągnięcie konsekwencji wobec ucznia, który był pod wpływem alkoholu zgodnie ze statutem szkoły
--	---

3. CYBERPRZEMOC

ZAGROŻENIE BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO

Podejmując decyzję o sankcjach, należy wziąć pod uwagę:

- **rozmiar i rangę szkody** – np. czy w przypadku cyberprzemocy materiał został upubliczniony w sposób pozwalający na dotarcie do niego wielu osobom (określa to rozmiar upokorzenia jakiego doznaje ofiara), czy trudno jest wycofać materiał z sieci itp.
- **czas trwania** – czy było to długotrwałe działanie, czy pojedynczy incydent
- **świadomość popełnianego czynu** – czy działanie było zaplanowane, a sprawca był świadomy, że postąpił nagannie np. czy wie, że wyrządza krzywdę koledze, jak wiele wysiłku włożył w ukrycie swojej tożsamości itp.
- **motywację sprawcy** – należy sprawdzić, czy działanie sprawcy nie jest działaniem odwetowym w odpowiedzi na uprzednie doświadczenia sprawcy.

Działania wspólne

W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka.

3.1. Procedury postępowania w przypadku dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych

Osoby	Działanie
Nauczyciel/pracownik szkoły	Dot. ucznia naszej szkoły: 1. w momencie wykrycia dostępu do tych treści przeprowadzić z uczniem rozmowę; uzmysłwić szkodliwość prowadzonych działań 2. poinformować ucznia o konieczności poinformowania rodziców / opiekunów oraz wychowawcy lub dyrektora szkoły 3. podczas rozmowy koncentrować się na aktywnościach wychowawczych 4. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły Dot. ofiar i świadków zdarzenia: • <u>po uzyskaniu informacji od osób trzecich:</u> 1. powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły • <u>w sytuacji bezpośredniej rozmowy z poszkodowanym uczniem:</u> 1. zapewnić uczniowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia (kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę) 2. zapewnić ucznia, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne 3. powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły
Wychowawca	Dot. ucznia naszej szkoły: 1. w momencie wykrycia dostępu do tych treści przeprowadzić z uczniem rozmowę; uzmysłwić szkodliwość prowadzonych działań 2. poinformować ucznia o konieczności poinformowania rodziców / opiekunów lub dyrektora szkoły 3. podczas rozmowy koncentrować się na aktywnościach wychowawczych 4. powiadomić rodziców / opiekunów

Wychowawca	5. powiadomić dyrektora szkoły Dot. ofiar i świadków zdarzenia: • <u>po uzyskaniu informacji od osób trzecich:</u> 1. powiadomić dyrektora szkoły 2. powiadomić rodziców / opiekunów • <u>w sytuacji bezpośredniej rozmowy z poszkodowanym uczniem:</u> 1. zapewnić uczniowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia (kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę); zapewnić ucznia, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne 2. powiadomić dyrektora szkoły 3. powiadomić rodziców / opiekunów 4. po wyjaśnieniu sprawy nadal monitorować sytuację i (zwłaszcza w przypadku cyberprzemocy) obserwować czy wobec ofiary nie są podejmowane inne działania przemocowe
Dyrektor	Dot. ucznia naszej szkoły: 1. jeżeli treści są nielegalne (np. pornografia dziecięca), powiadomić policję Dot. ofiar i świadków zdarzenia: 1. zapewnić poszkodowanemu uczniowi pomoc psychologiczno-pedagogiczną 2. monitorować sytuację i (zwłaszcza w przypadku cyberprzemocy) obserwować, czy wobec ofiary nie są podejmowane inne działania przemocowe
Nauczyciel informatyki	Dot. ucznia naszej szkoły: 1. w momencie wykrycia dostępu do tych treści przeprowadzić z uczniem rozmowę; uzmysłowić szkodliwość prowadzonych działań 2. poinformować ucznia o konieczności poinformowania rodziców / opiekunów oraz wychowawcy lub dyrektora szkoły 3. podczas rozmowy koncentrować się na aktywnościach wychowawczych 4. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły Dot. ofiar i świadków zdarzenia: • <u>po uzyskaniu informacji od osób trzecich:</u> 1. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły • <u>w sytuacji bezpośredniej rozmowy z poszkodowanym uczniem:</u> 1. zapewnić uczniowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia (kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę) 2. zapewnić ucznia, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne 3. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły 4. po wyjaśnieniu sprawy nadal monitorować sytuację i (zwłaszcza w przypadku cyberprzemocy) obserwować czy wobec ofiary nie są podejmowane inne działania przemocowe

Pedagog / psycholog	Dot. ucznia naszej szkoły: 1. w momencie wykrycia dostępu do tych treści przeprowadzić z uczniem rozmowę; uzmysłowić szkodliwość prowadzonych działań 2. poinformować ucznia o konieczności poinformowania rodziców / opiekunów oraz wychowawcy lub dyrektora szkoły 3. podczas rozmowy koncentrować się na aktywnościach wychowawczych 4. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły Dot. ofiar i świadków zdarzenia: • <u>po uzyskaniu informacji od osób trzecich:</u> 1. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły • <u>w sytuacji bezpośredniej rozmowy z poszkodowanym uczniem:</u> 1. zapewnić uczniowi poczucie bezpieczeństwa i komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia (kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę) 2. zapewnić ucznia, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne 3. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły. 4. objąć poszkodowanego ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną 5. po wyjaśnienia sprawy nadal monitorować sytuację i (zwłaszcza w przypadku cyberprzemocy) obserwować czy wobec ofiary nie są podejmowane inne działania przemocowe
-----------------------------------	---

3.2. Procedury postępowania w przypadku naruszenia prywatności dotyczącego nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku ucznia i pracownika szkoły

Osoby	Działanie
Nauczyciel, pracownik szkoły	Dane zostały wykorzystane do <u>naruszenia dobrego wizerunku</u> ofiary lub w celach niezgodnych z prawem: 1. powiadomić wychowawcę lub dyrektora szkoły 2. dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków Dane zostały wykorzystane do <u>dokonywania zakupów</u> lub innych transakcji finansowych narażających ofiarę na straty majątkowe: 1. powiadomić dyrektora szkoły Działania nie są bardzo szkodliwe dla ofiary i miały znamiona <u>żartu</u>: 1. przeprowadzić rozmowę zmierzającą do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów 2. zobowiązać osobę dokonującą czynów do naprawienia wyrządzonej szkody oraz przeproszenia osoby poszkodowanej 3. powiadomić wychowawców sprawcy i osoby poszkodowanej
Wychowawca	Dane zostały wykorzystane do <u>naruszenia dobrego wizerunku</u> ofiary lub w celach niezgodnych z prawem: 1. powiadomić dyrektora szkoły 2. powiadomić rodziców / opiekunów 3. dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków

	Dane zostały wykorzystane do <u>dokonywania zakupów</u> lub innych transakcji finansowych narażających ofiarę na straty majątkowe: 1. powiadomić dyrektora szkoły Działania nie są bardzo szkodliwe dla ofiary i miały znamiona <u>żartu</u>: 1. przeprowadzić rozmowę zmierzającą do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów 2. zobowiązać osobę dokonującą czynów do naprawienia wyrządzonej szkody oraz przeproszenia osoby poszkodowanej 3. jeżeli wychowawca uzna to za konieczne, powiadomić rodziców / opiekunów
Dyrektor	Dane zostały wykorzystane do <u>naruszenia dobrego wizerunku</u> ofiary lub w celach niezgodnych z prawem: 1. podjęcie decyzji o powiadomieniu policji Dane zostały wykorzystane do <u>dokonywania zakupów</u> lub innych transakcji finansowych narażających ofiarę na straty majątkowe: 1. podjęcie decyzji o powiadomieniu policji

3.3. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia dla zdrowia w związku z nadmiernym korzystaniem z internetu

Osoby	Działanie
Pedagog / psycholog wychowawca	1. ustalić skutki zdrowotne i psychiczne nadmiernego korzystania z Internetu przez ucznia (np. gorsze oceny w nauce, niedosypianie, niedojadanie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, załamanie się relacji z rodziną czy rówieśnikami) 2. zapewnić opiekę pedagoga/psychologa szkolnego (ustalenie przyczyn popadnięcia w nałóg) 3. omówić z rodzicami i wspólnie ustalić ścieżkę prowadzącą do rozwiązania problemu 4. w poważniejszych przypadkach (przy zaawansowanym uzależnieniu) skorzystać z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w celu skierowania do specjalistycznej placówki oferującej program terapeutyczny 5. zapewnić prowadzenie przez pedagoga zajęć profilaktycznych

3.4. Procedury postępowania w przypadku nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. powiadomić wychowawcę i dyrektora szkoły 2. nie podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy 3. zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa
Wychowawca	1. powiadomić dyrektora szkoły 2. powiadomić rodziców / opiekunów i uzgadniać z nimi wszelkie działania szkoły w celu przerwania kontaktu ze sprawcą 3. nie podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy 4. zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa
Pedagog / psycholog	1. objąć poszkodowanego ucznia opieką psychologiczną i zapewnić poczucie bezpieczeństwa 2. nie podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy 3. współpracować z wychowawcą i rodzicami / opiekunami
Dyrektor	1. powiadomić policję 2. nie podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy

3.5. Procedury postępowania w przypadku sekstingu, prowokacyjnych zachowań i aktywności seksualnej jako źródła dochodu osób nieletnich

Osoby	Działanie *
Nauczyciel / pracownik szkoły	Wymiana materiałów miała miejsce <u>między dwojgiem rówieśników</u> w ramach ich związku 1. rozmowa z obojgiem na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. powiadomienie wychowawcy lub dyrektora szkoły Materiały o charakterze seksualnym miały na <u>celu poniżenie</u> osoby będącej na zdjęciach 1. rozmowa ze sprawcą na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. objęcie opieką osoby poszkodowanej i zapewnienie o podjęciu odpowiednich procedur interwencyjnych 3. powiadomienie wychowawcy lub dyrektora szkoły Publikacja lub upowszechnianie zdjęć o <u>charakterze pornografii dziecięcej</u> 1. powiadomienie dyrektora szkoły
Wychowawca	Wymiana materiałów miała miejsce <u>między dwojgiem rówieśników</u> w ramach ich związku 1. rozmowa z obojgiem na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. powiadomienie rodziców / opiekunów Materiały o charakterze seksualnym miały na <u>celu poniżenie</u> osoby będącej na zdjęciach 1. rozmowa ze sprawcą na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. objęcie opieką osoby poszkodowanej i zapewnienie o podjęciu odpowiednich procedur interwencyjnych 3. powiadomienie rodziców / opiekunów Publikacja lub upowszechnianie zdjęć o <u>charakterze pornografii dziecięcej</u> 1. powiadomienie dyrektora szkoły
Nauczyciel informatyki	Wymiana materiałów miała miejsce <u>między dwojgiem rówieśników</u> w ramach ich związku 1. rozmowa z obojgiem na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. powiadomienie wychowawcy lub dyrektora Materiały o charakterze seksualnym miały na <u>celu poniżenie</u> osoby będącej na zdjęciach 1. rozmowa ze sprawcą na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. objęcie opieką osoby poszkodowanej i zapewnienie o podjęciu odpowiednich procedur interwencyjnych 3. powiadomienie wychowawcy lub dyrektora Publikacja lub upowszechnianie zdjęć o <u>charakterze pornografii dziecięcej</u> 1. powiadomienie dyrektora szkoły 2. dokonanie próby usunięcia materiałów z sieci internetowej

Pedagog / psycholog	Wymiana materiałów miała miejsce <u>między dwojgiem rówieśników</u> w ramach ich związku 1. rozmowa z obojgiem na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. poinformowanie uczniów o konieczności powiadomienia wychowawcy 3. powiadomienie wychowawcy Materiały o charakterze seksualnym miały na <u>celu poniżenie</u> osoby będącej na zdjęciach 1. rozmowa ze sprawcą na temat możliwych konsekwencji obecności takich materiałów w sieci w razie ewentualnego wycieku 2. objęcie opieką psychologiczną osoby poszkodowanej i zapewnienie o podjęciu odpowiednich procedur interwencyjnych 3. poinformowanie uczniów o konieczności powiadomienia wychowawcy 4. powiadomienie wychowawcy Publikacja lub upowszechnianie zdjęć o <u>charakterze pornografii dziecięcej</u> 1. powiadomienie dyrektora szkoły 2. objęcie opieką psychologiczną osoby poszkodowanej
Dyrektor	Wymiana materiałów miała miejsce <u>między dwojgiem rówieśników</u> w ramach ich związku 1. po otrzymaniu zgłoszenia skontaktowanie się z wychowawcą lub rodzicami / opiekunami Materiały o charakterze seksualnym miały na <u>celu poniżenie</u> osoby będącej na zdjęciach 1. po otrzymaniu zgłoszenia skontaktowanie się z wychowawcą lub rodzicami / opiekunami 2. zapewnienie opieki psychologicznej osobie poszkodowanej 3. jeżeli osoby dokonujące udostępniania są znane, podjęcie działań wychowawczych, uświadamiających negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwe kary 4. wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy zgodnie z prawem szkolnym Publikacja lub upowszechnianie zdjęć o <u>charakterze pornografii dziecięcej</u> 1. powiadomienie policji po otrzymaniu zgłoszenia i zweryfikowaniu go

* rozmowę na temat możliwych konsekwencji ww. czynów powinien przeprowadzić wychowawca lub psycholog/pedagog. Pozostali pracownicy szkoły przeprowadzają krótką rozmowę interwencyjną jedynie wtedy, kiedy są świadkami czynu.

3.6. Procedury postępowania w przypadku bezkrytycznej wiary w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętności odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych i szkodliwego wpływu reklam na uczniów

Osoby	Działanie
Nauczyciele / szkoła	1. każdorazowe zauważenie przez nauczyciela nieprawdziwych informacji zaczerpniętych z Internetu w procesie dydaktycznym – (podczas lekcji lub w zadaniach domowych), przeanalizowanie ich i sprostowanie

	2. działania profilaktyczne: prowadzenie edukacji medialnej (informacyjnej), zarówno w formie zajęć pozalekcyjnych, jak i w trakcie lekcji przedmiotów nieinformatycznych (np. historii, języka polskiego, wychowania do życia w rodzinie) przez wszystkie lata nauki ucznia w szkole
--	---

3. 7. Procedury postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa technicznego sieci, komputerów i zasobów online

Osoby	Działanie
Nauczyciele/pracownicy szkoły	incydent spowodował w szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych 1. powiadomić nauczyciela informatyki 2. powiadomić dyrekcję szkoły
Nauczyciel informatyki	incydent spowodował w szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych 1. powiadomić dyrekcję szkoły 2. podjąć środki przywracające działanie aplikacji i sieci komputerowej w szkole zaawansowane awarie (np. wywołanych przez trojany) lub straty (np. utrata danych z e-dziennika) 1. skorzystać z zewnętrznego wsparcia eksperckiego 2. skontaktować się z serwisem twórcy oprogramowania 3. zamówić usługę w wyspecjalizowanej firmie
Dyrektor	incydent spowodował w szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych 1. powiadomić policję, aby podjęła działania na rzecz zidentyfikowania sprawcy 2. podjąć środki wychowawczo-edukacyjne wobec uczniów zaawansowane awarie (np. wywołanych przez trojany) lub strat (np. utrata danych z e-dziennika) 1. zlecić rozwiązywanie problemów nauczycielowi informatyki

3.8. Procedury postępowania w przypadku łamania prawa autorskiego

Osoby	Działanie
Nauczyciele / dyrekcja szkoły	naruszenie dokonane przez uczniów szkoły 1. organizacja lekcji na temat praw autorskich 2. zwracanie uwagi, jakie czyny są dozwolone, a jakie zabronione prawem 3. wyciągnięcie konsekwencji przewidzianych za naruszenie praw autorskich osobą, której prawa autorskie naruszono, jest uczeń 1. zapewnienie o podjęciu interwencji 2. rozważenie możliwości wystąpienia w roli mediatora, by ułatwić stronom ugodowe lub inne kompromisowe zakończenie powstałego sporu

4. EWAKUACJA

4.1. INSTRUKCJA DZIAŁANIA

1. Ogłoszenie ewakuacji:

Decyzję o ogłoszeniu ewakuacji podejmuje:

- dyrektor szkoły lub w razie jego nieobecności upoważniony wicedyrektor,
- w przypadku nieobecności na terenie szkoły członków dyrekcji inny upoważniony pisemnie przez dyrektora pracownik,
- dowódca przybyłej na teren szkoły jednostki straży pożarnej lub innej jednostki specjalistycznej, który obejmuje dowodzenie akcją.

2. Sposób ogłoszenia ewakuacji:

Ewakuację ogłasza się:

- przerwywanym dzwonkiem szkolnym trwającym dłużej niż 15 sekund,
- dzwonkiem ręcznym i okrzykiem ALARM! (w przypadku braku prądu elektrycznego),
- dzwonek alarmowy uruchamia osoba podejmująca decyzję o ewakuacji lub wyznaczona przez nią inna osoba.

3. Zadania dyrektora, nauczycieli i pracowników:

Osoby	Działanie
DYREKTOR, WICEDYREKTOR lub w razie ich nieobecności upoważniony przez nich pracownik	- podjęcie decyzji o ogłoszeniu ewakuacji - ogłoszenie ewakuacji - uruchomienie dzwonka alarmowego - wezwanie odpowiednich służb: straży pożarnej lub innej jednostki specjalistycznej - wygenerowanie wydruku ewakuacyjnego z dziennika elektronicznego Librus–Synergia lub polecenie wykonania go pracownikowi sekretariatu - odbieranie meldunków poszczególnych nauczycieli o liczbie ewakuowanych i zaginionych - przekazanie meldunku o stanie ewakuacji dowódcy przybyłej na teren szkoły jednostki straży pożarnej lub innej jednostki specjalistycznej, który obejmuje dowodzenie akcją - w zależności od sytuacji nakaz wznowienia zajęć lub rozestanie uczniów do domu, podając jednocześnie termin rozpoczęcia zajęć
Pracownicy sekretariatu	w momencie ogłoszenia ewakuacji otwarcie wyjść ewakuacyjnych: - głównego wyjścia - wyjścia przy WC męskim - wyjścia przez werandę od strony kaplicy Na polecenie dyrektora szkoły wygenerowanie wydruku ewakuacyjnego z dziennika elektronicznego Librus – Synergia.
Konserwator	w momencie ogłoszenia ewakuacji otwarcie wyjść ewakuacyjnych: - drzwi wyjściowych tylnych - wyjścia przez werandę od strony pralni
Pracownik biblioteki lub sprzątaczk	w momencie ogłoszenia ewakuacji otwarcie wyjść w przypadku nieobecności konserwatora: - drzwi wyjściowych tylnych - wyjścia przez werandę od strony pralni

Nauczyciele	natychmiast po ogłoszeniu alarmu: 1. przerwanie zajęć i poinformowanie uczniów o ewakuacji 2. czynności przed/podczas wyjścia z sali lekcyjnej: ▪ zapisanie liczby uczniów wyprowadzanych z klasy (kartka papieru, na dłoni itp.) oraz uczniów ewentualnie zwolnionych z lekcji (jeśli są w szkole należy znać ich miejsce pobytu) ▪ zamknięcie okien ▪ wyłączenie światła i urządzeń elektrycznych ▪ zamknięcie drzwi i pozostawienie klucza w zamku 3. niezwłoczne kierowanie się z uczniami w stronę wyjść ewakuacyjnych w uporządkowanej grupie (klasę prowadzi przewodniczący klasy lub wyznaczony przez nauczyciela uczeń, a kolumnę zamyka nauczyciel) 4. udzielanie pomocy ewakuowanym i odpowiedzialność za sprawną ewakuację uczniów danej klasy 5. w pomieszczeniu o dużym zadymieniu: ▪ poruszanie się blisko podłogi, ponieważ tam znajduje się stosunkowo czysta warstwa powietrza 6. jeżeli alarm ogłoszono w czasie przerwy ▪ ewakuacją kierują nauczyciele dyżurujący na poszczególnych kondygnacjach szkoły, a pomagają nauczyciele rozpoczynający na tych kondygnacjach lekcje po przerwie 7. nauczyciel dyżurny ▪ sprawdzenie wszystkich pomieszczeń w swoim rejonie i wyjście na końcu za wszystkimi zadania po zakończeniu ewakuacji: 1. po opuszczeniu budynku zbiórka uczniów i pracowników na placu przed aulą Domu Matki Założycielki 2. sprawdzenie obecności uczniów i złożenie meldunku kierującemu akcją ewakuacyjną bezpośrednio po wejściu na plac (w krótkiej i zwięzłej formie – klasa i liczba uczniów obecnych w szkole); 3. w sytuacji zajęć w grupach (języki, wychowanie fizyczne, przedmioty rozszerzone) ▪ gromadzenie uczniów wg pełnych klas
Osoby kierujące ewakuacją w danym rejonie	▪ pracownik biblioteki: w kierunku werandy od strony pralni ▪ pedagog: przy WC męskim; ▪ pracownice sekretariatu: przy wyjściu głównym ▪ w przypadku <u>zablokowania drogi ewakuacyjnej</u> (np. na skutek pożaru) kierowanie ewakuowanych przez osoby kierujące ewakuacją na danym piętrze do innego najbliższego, niezagrożonego wyjścia ▪ po zakończeniu ewakuacji dokładne sprawdzenie przez ww. osoby każdego pomieszczenia w swoim rejonie, a następnie złożenie meldunku kierującemu akcją

4.2. Porządek wychodzenia grup ze szkoły:

I piętro:

- z sal: **alfa, beta, kappa** – wyjście przy WC męskim
- z sal: **delta, epsilon, gamma, omikron i jota** - wyjście główne
- z **pokojów internackich** (jeśli ktoś w nich przebywa w czasie ewakuacji) – wyjście główne

Parter:

- z sal: **omega, sigma, eta, biblioteka, gabinet pedagoga, gabinet lekarski i ksero** – wyjście przez werandę od strony pralni
- z **auli, sali pi, sekretariatu** – wyjście główne
- z **pokoju nauczycielskiego, gabinetu dyrektora i wicedyrektora** - wyjście przez werandę od strony kaplicy

Piwnica:

- z **pracowni komputerowej, pracowni chemicznej, pokoju socjalnego** – wyjście tylne
- z **szatni** – wyjście główne

4.3. Zalecenia

- a) rzeczy osobiste uczniów (kurtki, obuwie, plecaki, torby) i inny ruchomy majątek szkolny z zagrożonego budynku wnoszą ratownicy, na polecenie kierującego akcją ratowniczą mogą te czynności wykonać również pracownicy szkoły
- b) dla zapewnienia bezpieczeństwa w czasie ewakuacji i na miejscu zbiórki obowiązuje wszystkich przeciwdziałanie panice, wysokie zdyscyplinowanie oraz zachowanie stosowne do zaistniałej sytuacji

5. KRADZIEŻ LUB WYMUSZENIE MIENIA

Osoby	Działania
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. po otrzymaniu informacji bezzwłoczne podjęcie działania 2. poinformowanie dyrektora szkoły 3. żądanie, aby sprawca czynu (jeżeli jest znany): • przekazał skradzioną rzecz • pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży • przekazał inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą Żądanie to musi się odbywać w obecności innego pracownika szkoły, np. wychowawcy klasy, pedagoga / psychologa szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły. Zabronione jest samodzielne przeszukiwanie rzeczy osobistych ucznia. Może to zrobić tylko policja lub rodzice / opiekunowie prawni. 4. zabezpieczenie dowodów przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia w celu przekazania ich policji 5. przekazanie sprawcy czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga / psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły 6. na polecenie dyrektora udokumentowanie całego zdarzenia poprzez sporządzenie możliwie dokładnej notatki z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami
Wychowawca	1. możliwość uczestniczenia w rozmowie dyrektora z osobą poszkodowaną w wyniku kradzieży lub ze świadkiem czynu (bezpośrednim lub pośrednim) w celu ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia 2. możliwość uczestniczenia w rozmowie dyrektora ze sprawcą kradzieży w celu ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia 3. niezwłoczna rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia - sprawcy przeprowadzona w obecności dyrektora i pedagoga/psychologa w celu wyegzekwowania działań naprawczych oraz dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Pedagog / psycholog	1. objęcie opieką podejrzanego ucznia, zbadanie motywacji jego czynu 2. uczestniczenie w rozmowie dyrektora ze sprawcą kradzieży w celu ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
Dyrektor	Gdy sprawca kradzieży jest znany: 1. zabezpieczenie dowodów przestępstwa przekazanych przez innego pracownika szkoły, tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia w celu przekazania ich policji 2. żądanie pokazania przez ucznia rzeczy osobistych (j.w.), jeżeli nie uczynił tego inny pracownik szkoły 3. wezwanie policji, jeśli sprawca kradzieży odmawia pokazania rzeczy osobistych 4. rozmowa (może być w obecności pedagoga / psychologa lub wychowawcy) z osobą poszkodowaną w wyniku kradzieży lub ze świadkiem czynu (bezpośrednim lub pośrednim) - ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia oraz poinformowanie rodziców poszkodowanego ucznia 5. rozmowa w obecności pedagoga / psychologa szkolnego lub wychowawcy ze sprawcą kradzieży w celu ustalenia okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia

	6. wezwanie rodziców / opiekunów prawnych sprawcy i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w ich obecności oraz poinformowanie o konsekwencjach prawnych czynu zabronionego 7. sporządzenie notatki z tej rozmowy podpisanej przez rodziców Gdy sprawca kradzieży nie jest znany: 1. rozmowa (może być w obecności pedagoga / psychologa lub wychowawcy) z osobą poszkodowaną w wyniku kradzieży lub ze świadkiem czynu (bezpośrednim lub pośrednim) - ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia 2. powiadomienie policji w celu dokonania czynności dochodzeniowych 3. sporządzenie notatki z zaistniałej sytuacji
--	--

6. KRZYWDZENIE UCZNIÓW PRZEZ OSOBY DOROSŁE (PRZEMOC FIZYCZNA BĄDŹ PSYCHICZNA)

6.1. Procedury postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia uczniów PRZEZ PRACOWNIKÓW SZKOŁY

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. po powzięciu informacji o krzywdzeniu ucznia niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, osobę z zespołu kierowniczego lub powiadomienie Organu Prowadzącego
Dyrektor	1. rozpoznanie sytuacji - osobiście lub poprzez wyznaczoną osobę, która sporządza notatkę służbową z rozpoznania 2. jeśli sprawę zgłosił rodzic, rozmowa o zauważonej sytuacji z rodzicami / opiekunami pokrzywdzonego dziecka; z rozmowy z rodzicem dziecka sporządza się notatkę służbową 3. rozmowa w obecności osoby wyznaczonej do podejmowania działań z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka; z rozmowy sporządzona zostaje notatka zawierająca listę osób uczestniczących, przebieg rozmowy, wnioski i postanowienia 4. w przypadku potwierdzenia podejrzenia, że fakt krzywdzenia miał miejsce, na wniosek dyrektora szkoły wszczęcie przez właściwy organ postępowania zmierzającego do ukarania pracownika karą porządkową lub dyscyplinarną

6.2. Procedury postępowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia uczniów PRZEZ INNE OSOBY DOROSŁE (W TYM RODZICÓW/OPIEKUNÓW PRAWNYCH DZIECKA)

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. po powzięciu informacji o krzywdzeniu ucznia niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności, osobę z zespołu kierowniczego lub inną osobę odpowiedzialną za procedury 2. sporządzenie notatki na polecenie dyrektora zawierającej informację odnośnie do źródła podejrzenia krzywdzenia dziecka lub/i zaobserwowanych symptomów
Dyrektor	1. niezwłoczny kontakt z pedagogiem lub psychologiem lub osobą kierującą inną instytucją bądź organizacją znającą dziecko, by zbadać sytuację (potwierdzić lub nie) podejrzenia o krzywdzeniu dziecka 2. sporządzenie z przeprowadzonych rozmów notatek służbowych 3. jeżeli istnieje jakiegokolwiek podejrzenie możliwości krzywdzenia dziecka, powołanie zespołu interdyscyplinarnego, by wspólnie opracować plan pomocy dziecku w ramach procedury „Niebieskiej Karty”
Zespół interdyscyplinarny	1. opracowanie planu pomocy dziecku w ramach procedury „Niebieskiej Karty” 2. sporządzanie notatek ze spotkań Zespołu 3. poinformowanie odpowiedniego Ośrodka Pomocy Społecznej / Rodzinie w miejscu zamieszkania dziecka

7. PAPIEROSY I E-PAPIEROSY

Procedury postępowania w przypadku STWIERDZENIA PALENIA PAPIEROSÓW lub UŻYWANIA E-PAPIEROSA przez ucznia W SZKOLE i jej bezpośrednim sąsiedztwie.

Podstawa prawna:

Art.5.ust.1 pkt.2

Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych z zastrzeżeniem art. 5a na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej.

Art. 13 pkt.2

Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami w art. 5 podlega karze grzywny do 500 zł. Przepisy prawne obowiązujące w Polsce bezwzględnie zakazują palenia papierosów we wszystkich typach szkół.

Osoby	Działanie
Nauczyciel/Pracownik szkoły	1. w wypadku zauważenia, że uczeń pali papierosy/ e-papierosy nakłonić go do oddania posiadanej używki i przeprowadzenie z nim rozmowy dyscyplinującej 2. poinformowanie wychowawcy klasy lub pedagoga/psychologa szkolnego 3. wpisanie do e-dziennika uwagi negatywnej z możliwie dokładnym opisem zdarzenia
Wychowawca klasy	1. wezwanie do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przekazanie im informacji o fakcie palenia papierosów przez dziecko oraz poinformowanie, że: a. palenie na terenie szkoły spowoduje na ucznia konsekwencje w postaci: • obniżenia oceny z zachowania • możliwości zawieszenia w prawach ucznia b. palenie na terenie szkoły spowoduje na ucznia konsekwencje prawne za złamanie „Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych” (z 9 listopada 1995; Dz.U. z 1996, nr 10, poz.55) w postaci: • zgłoszenia na policję i do sądu rodzinnego podejrzenia o demoralizacji nieletniego • możliwości wytoczenia opiekunom (rodzicom) procesu sądowego w sprawie przyzwolenia na demoralizację nieletniego pozostającego pod ich opieką • możliwości nałożenia na rodzinę kurateli sądowej 2. potwierdzenie rozmowy z rodzicami wpisem do dziennika
Pedagog szkolny	1. przeprowadzenie rozmowy profilaktyczno-dyscyplinującej z uczniem
Rada pedagogiczna	1. w przypadku powtarzania przez ucznia czynu zabronionego przez ucznia nakłada na ucznia karę zgodnie ze Statutem Szkoły

8. PEDOFILIA I RYZYKOWNE ZACHOWANIA SEKSUALNE

8.1. Procedury postępowania w przypadku MOLESTOWANIA SEKSUALNEGO I ZAGROŻENIA MOLESTOWANIEM

Cel procedury:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego wynikającego z możliwości pojawienia się osób, które psychicznie i fizycznie będą molestowały uczniów i nakłaniały do czynności seksualnych.

Osoby	Działanie
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. po stwierdzeniu zagrożenia powiadomienie dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
Wychowawca	1. bezzwłoczne powiadomienie i wezwanie do szkoły rodziców / opiekunów w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany (jeśli nie poinformował ich wcześniej dyrektor szkoły) 2. w obecności rodziców i psychologa / pedagoga przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z uczniem poszkodowanym (ustalenie okoliczności zdarzenia) 3. w obecności rodziców i psychologa / pedagoga przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z uczniem sprawcą (ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia) 4. podjęcie we współpracy z pedagogiem / psychologiem działań profilaktycznych wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
Dyrektor	1. w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, bezzwłoczne powiadomienie najbliższej placówki policji 2. w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany: • bezzwłoczne powiadomienie rodziców / opiekunów (chyba, że zostało to zlecone wychowawcy) • bezzwłoczne powiadomienie policji w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, umożliwiających ustalenie sprawy molestowania 3. w porozumieniu z rodzicami / opiekunami oraz pedagogiem / psychologiem szkolnym ustalenie działań mających na celu zapewnienie opieki psychologicznej nad poszkodowanym uczniem 4. przekazanie pracownikom szkoły informacji o stwierdzonym zagrożeniu
Psycholog / pedagog	1. w obecności rodziców / opiekunów i wychowawcy przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z uczniem poszkodowanym (ustalenie okoliczności zdarzenia)* 2. w obecności rodziców / opiekunów i wychowawcy przeprowadzenie indywidualnej rozmowy z uczniem sprawcą (ustalenie przyczyn i okoliczności zdarzenia)
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b.

*Należy mieć na uwadze stan psychiczny poszkodowanego ucznia i nie wprowadzać zbyt wielu osób do rozmów, gdy nie jest to wskazane.

8.2. Procedury postępowania w przypadku ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII w szkole przez ucznia

Cel:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.

Osoby	Działania
Nauczyciel / pracownik szkoły	- bezzwłocznie podjęcie działań mających na celu powstrzymanie tego zjawiska: - bezzwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły w przypadku powzięcia informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie lub w szkole - zapewnienie anonimowości uczniowi, który przekazuje informację o osobach rozpowszechniających materiały pornograficzne w celu uniknięcia konsekwencji związanych z ewentualną przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia
Wychowawca	- przeprowadzenie rozmowy w obecności dyrektora oraz psychologa / pedagoga z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia-sprawcy na temat zdarzenia - podjęcie we współpracy z pedagogiem / psychologiem działań profilaktycznych wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
Pedagog / psycholog	- przeprowadzenie rozmowy w obecności dyrektora oraz wychowawcy z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia - podjęcie we współpracy z wychowawcą działań profilaktycznych wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań
Dyrektor	- wezwanie do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne - przekazanie informacji o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły

8.3. Procedury postępowania w przypadku w przypadku PROSTYTUCJI w szkole lub wśród uczniów

Cel:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z prostytucją w szkole lub wśród uczniów.

Osoby	Działania
Nauczyciel / pracownik szkoły	- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły lub wychowawcy w przypadku: - otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji - stwierdzenia, że uczeń świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się - uzyskania informacji, że uczeń uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji
Wychowawca	- wezwanie do szkoły rodziców / prawnych opiekunów ucznia w wyżej wymienionych sytuacjach - przeprowadzenie wraz z dyrektorem oraz pedagogiem / psychologiem rozmowy z rodzicami oraz z uczniem (w obecności rodziców) - w przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązanie ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem

Pedagog / psycholog	1. przeprowadzenie rozmowy wraz z dyrektorem oraz wychowawcą z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia 2. w toku interwencji profilaktycznej zaproponowanie rodzicom skierowania dziecka do specjalistycznej placówki w celu objęcia dziecka programem terapeutycznym
Dyrektor	1. zawiadomienie policji: a. w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego b. w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa 2. wyciągnięcie konsekwencji dyscyplinarnych według prawa szkolnego (włącznie z usunięciem ze szkoły), jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji (także innych uczniów) przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa 3. w porozumieniu z rodzicami / opiekunami ustalenie konieczności podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się 4. pisemne powiadomienie o zaistniałej sytuacji sądu rodzinnego lub policji (specjalisty ds. nieletnich), jeżeli: a. rodzice/opiekunowie ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka b. szkoła wykorzystała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.

8.4. Procedury postępowania w przypadku NIEPOKOJĄCYCH ZACHOWAŃ SEKSUALNYCH uczniów w szkole

Cel:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.

Osoby	Działania
Nauczyciel / pracownik szkoły	1. powiadomienie wychowawcy klasy i/lub pedagoga/psychologa szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych ucznia w szkole 2. w sytuacji bycia świadkiem niepokojących zachowań seksualnych ucznia w szkole żądanie od ucznia zaprzestania czynności i podjęcie z nim rozmowy wychowawczej 3. zapewnienie anonimowości uczniowi, który przekazuje informację o niepokojących zachowaniach seksualnych w celu uniknięcia konsekwencji związanych z ewentualną przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach
Wychowawca	1. przeprowadzenie rozmowy z uczniem oraz poinformowanie rodziców / opiekunów o zaistniałym zdarzeniu

	2. wezwanie rodziców/opiekunów prawnych ucznia do szkoły i przeprowadzenie z nimi rozmowy z uczniem w obecności psychologa / pedagoga oraz ustalenie z nimi dalszego wspólnego postępowania z dzieckiem 3. jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem nie jest wystarczające dla zmiany jego zachowań, przekazanie rodzicom informacji o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim
Pedagog / psycholog	1. obecność podczas rozmowy wychowawcy z uczniem i jego rodzicami / opiekunami oraz ustalenie z nimi dalszego wspólnego postępowania z dzieckiem 2. gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu, nakłaniania do innej czynności seksualnej osoby poniżej 15 r.ż.): a. powiadomienie dyrektora szkoły w celu zawiadomienia policji 3. udokumentowanie całego zdarzenia w formie możliwie dokładnej notatki
Dyrektor	1. powiadomienie i wezwanie rodziców w sytuacji: a. gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu, nakłaniania do innej czynności seksualnej osoby poniżej 15 r.ż.) b. kiedy czyn powinien być zgłoszony na policję 2. powiadomienie policji w sytuacji: a. uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego Policja postępuje dalej zgodnie ze swoimi procedurami. 3. pisemne powiadomienie Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego i Nieletnich lub Policji – Wydziału ds. Nieletnich, jeżeli: a. rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji 4. wyciągnięcie konsekwencji dyscyplinarnych według prawa szkolnego (włącznie z usunięciem ze szkoły), jeżeli postępowanie świadczące o demoralizacji (także innych uczniów) przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa

9. SAMOBÓJSTWO, PRÓBA I MYŚLI SAMOBÓJCZE, SAMOOKALECZENIE

Podczas podejmowania działań należy:

1. mieć na uwadze fakt, że jest to bardzo poważna, osobista trudność młodego człowieka, w dużej mierze uwarunkowana środowiskowo,
2. zapewnić uczniowi maksymalną dyskrecję,
3. unikać wszelkiego rodzaju oceniania i stygmatyzowania ucznia, jego rodziny oraz zaistniałej sytuacji.

9.1. Procedury postępowania w przypadku ZGŁOSZENIA przez ucznia MYŚLI SAMOBÓJCZYCH

Osoby	Działanie
Nauczyciel, pracownik szkoły	Przy niskim ryzyku podjęcia próby samobójczej: 1. przeprowadzenie rozmowy wspierającej z uświadomieniem uczniowi: • troski o zachowanie jak największej poufności • braku możliwości zachowania tego faktu w tajemnicy • konieczności podjęcia działań interwencyjnych 2. niezwłoczne poinformowanie psychologa / pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły Przy dużym ryzyku podjęcia próby samobójczej: 1. niezwłoczne powiadomienie psychologa / pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły 2. zapewnienie uczniowi opieki, nie pozostawienie go samego W sytuacji, kiedy nie ma możliwości przekierowania sprawy do psychologa / pedagoga, a ryzyko jest wysokie, należy zastosować procedurę dla psychologa / pedagoga (poniżej).
Pedagog / psycholog	Przy niskim ryzyku podjęcia próby samobójczej: 1. przeprowadzenie rozmowy wspierającej z uświadomieniem uczniowi: • troski o zachowanie jak największej poufności • braku możliwości zachowania tego faktu w tajemnicy • konieczności podjęcia działań interwencyjnych 2. umówienie z rodzicami / opiekunami najbliższego możliwego terminu spotkania w szkole 3. podczas spotkania z rodzicami / opiekunami omówienie sytuacji dziecka i konieczności udzielenia mu specjalistycznej pomocy 4. podczas spotkania uzyskanie podpisu rodziców / opiekunów (w 2 egzemplarzach) pod oświadczeniem zobowiązującym ich do zapewnienia dziecku pomocy specjalistycznej (załącznik 2 lub 4, str. 34-35) 5. współpraca z dyrektorem oraz wychowawcą klasy w celu dalszego monitorowania sytuacji ucznia oraz podjętych przez rodziców działań Przy dużym ryzyku podjęcia próby samobójczej: 1. niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły 2. wezwanie pogotowia ratunkowego / odbycie konsultacji ze specjalistą (zgoda rodziców nie jest wymagana w sytuacji zagrożenia życia)

	3. powiadomienie rodziców, że psycholog / pedagog: • ocenił stan dziecka jako zagrażający zdrowiu i życiu • uznał za stosowne wezwanie karetki pogotowia, bo tylko lekarz w tej sytuacji może ocenić stan faktyczny dziecka • informuje o podjętych teraz działaniach, w tym o szpitalu, do którego zostało zabrane dziecko (jeśli rodzice / opiekunowie nie zdążą przyjechać przed przybyciem pogotowia) 4. ustalenie z rodzicami / opiekunami najbliższego możliwego spotkania w szkole, podczas którego: • rodzice podpisują oświadczenie w 2 egzemplarzach o uzyskaniu informacji o stanie dziecka i konieczności udzielenia mu specjalistycznej pomocy (załącznik 3 lub 4, str. 34-35) 5. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców / opiekunów wspólnie z wychowawcą i dyrektorem szkoły: a. wystosowywanie do rodziców / opiekunów pisemnych wezwań na rozmowę interwencyjną b. rozważenie decyzji o skierowaniu do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną wynikającą z zaniechania pomocy, czyli zaniedbania, które jest formą przemocy
Dyrektor	1. powiadomienie wychowawcy klasy ucznia oraz psychologa / pedagoga 2. współpraca z psychologiem / pedagogiem w czasie działań interwencyjnych, zwłaszcza przy dużym ryzyku podjęcia przez ucznia próby samobójczej 3. nadzorowanie we współpracy z wychowawcą oraz psychologiem / pedagogiem dalszego monitorowania sytuacji ucznia oraz podjętych przez rodziców / opiekunów działań 4. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców / opiekunów wspólnie z psychologiem / pedagogiem i wychowawcą: a. wystosowywanie do rodziców / opiekunów pisemnych wezwań na rozmowę interwencyjną b. rozważenie decyzji o skierowaniu do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną wynikającą z zaniechania pomocy, czyli zaniedbania, które jest formą przemocy

9.2. Procedury postępowania w przypadku PRÓBY SAMOBÓJCZEJ, SAMOOKALECZENIA

Osoby	Działanie
Nauczyciel, pracownik szkoły	1. reagowanie na jakikolwiek sygnał świadczący o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego 2. w przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji o tym niezwłoczne poinformowanie dyrektora szkoły W sytuacji powziętej próby samobójczej lub samookaleczenia: 1. zabezpieczenie ucznia, udzielenie mu wsparcia 2. zapewnienie uczniowi opieki, najlepiej psychologa lub pedagoga 3. odebranie niebezpiecznych przedmiotów

	4. udzielenie / zapewnienie pierwszej pomocy przedmedycznej w razie konieczności (w przypadku nieobecności higienistki szkolnej) 5. niezwłoczne powiadomienie dyrektora 6. poinformowanie ucznia o konieczności powiadomienia rodziców / opiekunów o zaistniałej sytuacji 7. powiadomienie rodziców / opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji i konieczności przybycia do szkoły (jeśli nie uczynił tego dyrektor szkoły) 8. wezwanie pogotowia w razie zagrożenia zdrowia i życia ucznia i towarzyszenie uczniowi przewożonemu do szpitala lub zapewnienie takiej opieki (jeśli rodzice z jakichś powodów nie dotarli do szkoły) 9. po przybyciu rodziców / opiekunów przekazanie informacji o stanie ucznia i podjętych działaniach oraz przekazanie dziecka pod opiekę rodziców / opiekunów (Załącznik 3, str. 34-35) 10. sporządzenie notatki służbowej ze zdarzenia
Higienistka szkolna	1. udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej 2. wezwanie pogotowia ratunkowego w razie konieczności 3. sporządzenie protokołu pierwszej pomocy oraz protokołu powypadkowego
Pedagog / psycholog	1. zapewnienie opieki i wsparcia uczniowi po wezwaniu do interwencji 2. zapewnienie pomocy osobom będącym świadkami zachowania autodestrukcyjnego 3. przeprowadzenie ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce 4. umówienie z rodzicami / opiekunami najbliższego możliwego terminu spotkania w szkole w przypadku: a. zabrania ucznia do szpitala b. nie stawienia się rodziców / opiekunów niezwłocznie w szkole c. niemożliwości odbycia spotkania w dniu zdarzenia 5. podczas spotkania z rodzicami / opiekunami omówienie sytuacji dziecka i konieczności udzielenia mu specjalistycznej pomocy 6. podczas spotkania uzyskanie podpisu rodziców / opiekunów (w 2 egzemplarzach) pod oświadczeniem zobowiązującym ich do zapewnienia dziecku pomocy specjalistycznej (załącznik 4, str. 34-35) 7. współpraca z dyrektorem oraz wychowawcą klasy w celu dalszego monitorowania sytuacji ucznia oraz podjętych przez rodziców działań 8. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców / opiekunów wspólnie z wychowawcą i dyrektorem szkoły: a. wystosowywanie do rodziców / opiekunów pisemnych wezwań na rozmowę interwencyjną b. rozważenie decyzji o skierowaniu do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną wynikającą z zaniechania pomocy, czyli zaniedbania, które jest formą przemocy

Wychowawca		1. w miarę możliwości i konieczności towarzyszenie uczniowi po zdarzeniu przed przybyciem rodziców / opiekunów lub pogotowia ratunkowego 2. obecność podczas spotkań zespołu interwencyjnego z rodzicami / opiekunami 3. współpraca z dyrektorem oraz psychologiem / pedagogiem w celu dalszego monitorowania sytuacji ucznia oraz podjętych przez rodziców / opiekunów działań 4. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców wspólnie z psychologiem / pedagogiem i dyrektorem szkoły: a. wystosowywanie do rodziców / opiekunów pisemnych wezwań na rozmowę interwencyjną b. rozważenie decyzji o skierowaniu do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną wynikającą z zaniechania pomocy, czyli zaniedbania, które jest formą przemocy
Dyrektor		1. powiadomienie wychowawcy klasy ucznia oraz psychologa / pedagoga 2. powiadomienie rodziców / opiekunów ucznia i wezwanie ich do niezwłocznego przybycia do szkoły (jeżeli nie uczynił tego wcześniej inny pracownik szkoły) 3. wezwanie w razie konieczności pogotowia ratunkowego (jeżeli nie uczynił tego wcześniej inny pracownik szkoły) 4. zawiadomienie Organu Prowadzącego o próbie samobójczej ucznia 5. zabezpieczenie miejsca zdarzenia 6. wpisanie zdarzenia do rejestru wypadków w placówce 7. powołanie / zwołanie zespołu interwencyjnego 8. nadzorowanie we współpracy z wychowawcą oraz psychologiem / pedagogiem dalszego monitorowania sytuacji ucznia oraz podjętych przez rodziców / opiekunów działań 9. w przypadku braku współpracy ze strony rodziców / opiekunów wspólnie z psychologiem / pedagogiem i wychowawcą: a. wystosowywanie do rodziców / opiekunów pisemnych wezwań na rozmowę interwencyjną b. rozważenie decyzji o skierowaniu do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego i Nieletnich wniosku o wgląd w sytuację rodzinną wynikającą z zaniechania pomocy, czyli zaniedbania, które jest formą przemocy
Zespół interwencyjny	Dyrektor	1. przeprowadzenie postępowania interwencyjnego; zbadanie: a. jak doszło do zdarzenia b. co go spowodowało c. kto był świadkiem lub uczestnikiem zdarzenia d. jakie były konsekwencje - podjęcie decyzji o konieczności sporządzenia protokołu powypadkowego
	Pedagog/psycholog	
	Wychowawca	
	ew. inny pracownik szkoły / świadek	

		2. sporządzenie protokołu powypadkowego (w przypadku nieobecności higienistki szkolnej w dniu zdarzenia) w ciągu 21 dni od zdarzenia 3. udostępnienie protokołu do wglądu rodzicom / opiekunom ucznia i przyjęcie ewentualnych zastrzeżeń w ciągu 7 dni od doręczenia
--	--	---

9.3. Procedury postępowania w przypadku SAMOBÓJSTWA ucznia

Osoby	Działanie
Nauczyciel, pracownik szkoły, wychowawca	Działania natychmiastowe: 1. natychmiastowe poinformowanie dyrektora szkoły 2. zapewnienie pomocy i opieki osobom będącym świadkami samobójstwa Dalsze działania we współpracy z dyrektorem oraz psychologiem / pedagogiem: 1. wstępne zidentyfikowanie osób w szkole, które mogą być szczególnie dotknięte śmiercią samobójczą, i zaplanowanie dla nich wsparcia indywidualnego 2. wspieranie pozostałych pracowników szkoły w realizacji działań postwencyjnych 3. przekazanie informacji uczniom o śmierci samobójczej oraz możliwych formach wsparcia na terenie szkoły i poza nią 4. monitorowanie stanu emocjonalnego uczniów, identyfikowanie osób potrzebujących wsparcia i informowanie o nich pedagoga i psychologa szkolnego 5. monitorowanie mediów społecznościowych uczniów pod kątem niepokojących informacji na temat zaistniałego zdarzenia
Pedagog / psycholog	1. udzielenie pomocy pracownikom szkoły i rodzicom uczniów w zrozumieniu podstawowych, możliwych reakcji dzieci i nastolatków na śmierć samobójczą 2. inicjowanie kontaktu indywidualnego z uczniami i pracownikami najsilniej związanymi z osobą zmarłą lub ze zwiększonym ryzykiem przeżywania jej śmierci i – w razie potrzeby – udzielenie emocjonalnego wsparcia lub kierowanie po specjalistyczne wsparcie poza szkołą 3. wspieranie rodziny w traumatycznej żałobie 4. prowadzenie zajęć profilaktycznych dla uczniów i rodziców
Dyrektor	1. rozpoczęcie oraz monitorowanie realizacji procedury 2. zgłoszenie zdarzenia do właściwego kuratorium oświaty i organu prowadzącego szkołę lub placówkę 3. zwołanie zespołu kryzysowego 4. zwołanie rady pedagogicznej w celu omówienia reakcji emocjonalnych pracowników szkoły oraz określenia działań do zrealizowania przez poszczególnych członków zespołu kryzysowego, nauczycieli i wychowawców oraz pedagoga, psychologa szkolnego 5. przeprowadzenie analizy procedur po zakończeniu działań postwencyjnych i jej ewentualne korekty

Zespół interwencyjny	Dyrektor	1. przełożenie procedur na roboczy plan interwencji 2. wyznaczenie osób odpowiedzialnych za poszczególne zadania, m.in. kontakt z rodziną zmarłego, mediami, policją, instytucjami pomocowymi, prowadzenie spotkania dla personelu szkoły, przygotowanie komunikatów informujących uczniów o zdarzeniu, przygotowanie i rozpowszechnienie komunikatu dla rodziców, monitorowanie mediów społecznościowych uczniów pod kątem niepokojących informacji na temat zaistniałego zdarzenia 3. określenie potrzeb szkoły dotyczących pomocy z zewnątrz oraz powiadomienie instytucji i organizacji mogących wesprzeć szkołę w zaistniałej sytuacji (np. poradni psychologiczno-pedagogicznej, ośrodka interwencji kryzysowej, placówki doskonalenia nauczycieli, ośrodka pomocy społecznej, organizacji pozarządowych)
	Pedagog/psycholog	
	Wychowawca	
	ew. inny pracownik szkoły / świadek	

Załącznik nr 2

Oświadczenie rodziców / opiekunów

Potwierdzamy, że zostaliśmy powiadomieni o zgłaszanych przez nasze dziecko

.....
(imię i nazwisko dziecka)

myślach samobójczych oraz o konieczności podjęcia następujących działań: konsultacji medycznej i psychoterapeutycznej.

Wspólnie ustalamy, że działania zostaną zrealizowane do dnia
(podać konkretną datę).

Data i miejscowość.....

Podpis rodziców.....

Podpis osoby pomagającej.....

Załącznik nr 3

OŚWIADCZENIE RODZICA / OPIEKUNA

Pniewy, dnia.....

Ja....., w dniu zostałam/zostałem
(imię i nazwisko rodzica)

poinformowany przez z Liceum Ogólnokształcącego
(imię i nazwisko pracownika szkoły)

Sióstr Urszulanek SJK o konieczności wzmożonego zapewnienia bezpieczeństwa oraz konsultacji medycznej / opieki psychologicznej mojemu dziecku
(imię i nazwisko dziecka)

w związku z sytuacją kryzysową (próba samobójcza/samookaleczenie), w której się znajduje.

W związku z powyższym osobiście odbieram dziecko.

1. Podpis pracownika szkoły.....
2. Podpis rodzica.....

OŚWIADCZENIE RODZICA / OPIEKUNA

Pniewy, dnia.....

Ja....., w dniu zostałam/zostałem
(imię i nazwisko rodzica)

poinformowany przez z Liceum Ogólnokształcącego
(imię i nazwisko pracownika szkoły)

Sióstr Urszulanek SJK o tym, że moje dziecko
(imię i nazwisko dziecka)

zgłasza myśli samobójcze oraz o tym, gdzie mogę uzyskać specjalistyczną pomoc.

Zobowiązuję się do zapewnienia dziecku specjalistycznej pomocy.

Podpis rodzica.....

Lista placówek / miejsc zapewniających pomoc specjalistyczną:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Szamotułach, tel. 664 064 138
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Tomysku, tel. 61 44 23 436
- Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Zalasewie, tel.: 537-235-352
- Szpital Kliniczny im. Karola Jonschera Uniwersytetu Medycznego – Klinika Psychiatrii Dzieci i Młodzieży w Poznaniu, ul. Szpitalna, tel. 61 849 14 00 lub 61 849 12 61
- Miejskie Centrum Interwencji Kryzysowej w Poznaniu, tel. 61 814 22 71 lub 61 835 48 66
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Poznaniu, ul. Pamiętkowa, tel. 509 111 508 lub 516 183 943
- Centrum Medyczne HCP, Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży w Poznaniu, ul. 28 Czerwca, tel. 61 227 43 70 lub 61 227 43 69
- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Szamotułach, Tel. +48 61 29 27 141
- Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: 800 100 100
Czynny od poniedziałku do piątku od 12:00 do 15:00
- Platforma pomocowa Życie Warto Jest Rozmowy: zwjr.pl

10. SPECJALNE POTRZEBY EDUKACYJNE

Osoba	Działanie
Sekretariat szkoły	1. przyjęcie opinii/ orzeczenia dostarczonego osobiście (przez rodziców lub ucznia) 2. poświadczenie zgodności z oryginałem i umieszczenie na dokumencie daty wpływu
Pedagog szkolny/psycholog	1. stworzenie teczki z dokumentacją ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i umieszczenie w niej kopii opinii/ orzeczenia oraz karty pomocy P-P 2. poinformowanie nauczycieli pracujących z uczniem o konieczności zapoznania się z zaleceniami PP-P zawartymi w opinii/orzeczeniu i poświadczenia tego faktu czytelnym podpisem 3. umieszczenie w dzienniku Librus informacji o posiadaniu przez ucznia opinii/ orzeczenia PP-P 4. objęcie indywidualną opieką i pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych przez cały cykl kształcenia, chyba że dostarczona do szkoły zostanie zaktualizowana opinia /orzeczenie poradni.
Wychowawca i nauczyciele uczący ucznia	1. dostosowanie wymagań edukacyjnych do specjalnych potrzeb ucznia (według wskazań Poradni) 2. aktualizowanie dostosowania wymagań edukacyjnych oraz monitorowanie postępów ucznia lub ich braku

11. SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

11.1. Procedury postępowania w przypadku ZNALEZIENIA w szkole substancji psychoaktywnych.

Osoby	Działanie
Nauczyciel/pracownik szkoły	1. przy zachowaniu środków ostrożności zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji 2. powiadomienie o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły 3. próba ustalenia (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo znaleziona substancja należy 4. po ustaleniu, do kogo należy znaleziona substancja, niezwłoczne powiadomienie rodziców / opiekunów ucznia 5. po przyjeździe policji niezwłoczne przekazanie zabezpieczonej substancji i przekazanie informacji dotyczących szczegółów zdarzenia
Wychowawca	1. wezwanie rodziców 2. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności dyrektora i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Pedagog / psycholog	1. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Dyrektor szkoły	1. wezwanie rodziców (jeżeli nie zrobił tego inny pracownik szkoły) 2. wezwanie policji 3. rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia (w przeciągu kilku dni od zdarzenia) przeprowadzona w obecności wychowawcy i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka

11.2. Procedury postępowania w przypadku PODEJRZENIA, że uczeń posiada przy sobie środki odurzające i substancje psychoaktywne/psychotropowe, np. narkotyki, mieszanki leków, dopalacze:

Osoby	Działanie
Nauczyciel w asyście innego pracownika szkoły	1. żądanie, aby uczeń przekazał substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), bez przeszukiwania rzeczy osobistych ucznia (jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji lub rodziców) 2. powiadomienie o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły 3. przekazanie wychowawcy / dyrektorowi / policji dobrowolnie wydanej przez ucznia substancji (po odpowiednim zabezpieczeniu) 4. próba ustalenia, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję 5. udokumentowanie całego zdarzenia poprzez sporządzenie możliwie dokładnej notatki z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami
Wychowawca	1. niezwłoczna rozmowa z rodzicami / opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności dyrektora i pedagoga/psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
Pedagog / psycholog	1. niezwłoczna rozmowa z rodzicami/opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności wychowawcy i dyrektora szkoły w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka

Dyrektor	1. powiadomienie rodziców/opiekunów ucznia i wezwanie ich do natychmiastowego stawiennictwa 2. w przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości plecaka/torby szkolnej, wezwanie policji, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy 3. niezwłoczna rozmowa z rodzicami / opiekunami ucznia przeprowadzona w obecności wychowawcy i pedagoga / psychologa w celu dobrania odpowiednich form pomocy dla dziecka
-----------------	--

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków psychoaktywnych (substancji psychotropowych, odurzających);
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. W obu przypadkach należy niezwłocznie wezwać policję.

12. WYPADEK UCZNIA W SZKOLE

1. **Cel** uruchomienia procedury: zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły, gwarantujących uczniowi poszkodowanemu w wypadku w szkole należytą opiekę i niezbędną pomoc.
2. **Wypadek ucznia jest to** nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza jej terenem (w trakcie wycieczki lub wyjścia pod opieką nauczycieli).

Osoby	Działanie
Pracownik szkoły: nauczyciel, wychowawca, osoba z obsługi	Ogólne procedury: 1. udzielenie poszkodowanemu pierwszej pomocy przedmedycznej lub sprowadzenie fachowej pomocy medycznej 2. niezwłoczne powiadomienie dyrektora 3. powiadomienie rodziców / opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji i konieczności przybycia do szkoły (jeśli nie uczynił tego dyrektor szkoły) oraz przekazanie im informacji o stanie ucznia i podjętych działaniach 4. wezwanie pogotowia w razie zagrożenia zdrowia i życia ucznia (jeśli nie uczynił tego dyrektor szkoły) 5. jeśli rodzice nie zdążyli dotrzeć do szkoły przed odjazdem karetki pogotowia: a. towarzyszenie uczniowi przewożonemu do szpitala lub zapewnienie takiej opieki Gdy do wypadku ucznia dochodzi podczas lekcji: 1. przerwanie lekcji 2. wyprowadzenie uczniów z miejsca zagrożenia – jeżeli warunki w miejscu, w którym prowadzone są zajęcia, stwarzają nadal zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów 3. c.d jak w procedurach ogólnych Gdy wypadek jest niegroźny (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie): 1. udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu uczniowi 2. ustalenie potrzeby wezwania pogotowia ratunkowego 3. ustalenie potrzeby wcześniejszego przyścia rodzica / opiekuna prawnego i godziny odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia
Dyrektor szkoły lub wicedyrektor, a w przypadku ich nieobecności – osoba upoważniona przez nich	1. wezwanie pogotowia ratunkowego w razie zagrożenia zdrowia i życia dziecka (gdy widoczne są obrażenia, urazy, niepokojące objawy) 2. niezwłoczne zawiadomienie: a. rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia b. pracownika szkoły odpowiedzialnego za bezpieczeństwo i higienę pracy c. organu prowadzący szkołę d. rady rodziców. e. prokuratora (wypadek śmiertelny, ciężki i zbiorowy) f. państwowego inspektora sanitarnego (w przypadku zatrucia) 3. wskazanie osoby, która towarzyszy poszkodowanemu uczniowi w drodze do szpitala (w przypadku nie dotarcia rodziców do szkoły przed odjazdem karetki pogotowia) 4. udokumentowanie w sposób przyjęty w szkole: a. faktu powiadomienia wymienionych powyżej osób (data i godzina) b. ustaleń dotyczących pomocy medycznej w sytuacji nieobecności rodziców / opiekunów

	5. zabezpieczenie miejsca wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych 6. zabezpieczenie nienaruszonych urządzeń lub pomieszczeń technicznych (jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń) do momentu pojawienia się odpowiednich służb lub do podjęcia oględzin przez zespół powypadkowy 7. powołanie zespołu powypadkowego 8. prowadzenie rejestru wypadków 9. wskazanie prawidłowych zachowań i odstępstw od niniejszej procedury, informowanie o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania analogicznym wypadkom
Zespół powypadkowy	1. Skład zespołu: a. Dyrektor szkoły b. Specjalista ds. BHP lub c. inny pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy W działaniach zespołu mogą uczestniczyć: a. przedstawiciel organu prowadzącego b. przedstawiciel kuratora oświaty c. przedstawiciel rady rodziców Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za bhp w szkole, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu – przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor. 2. Postępowanie powypadkowe. Zespół powypadkowy: a. przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową b. rozmawia z uczniem (w obecności rodzica / opiekuna prawnego lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego) i sporządza protokół c. rozmawia ze świadkami wypadku i sporządza protokoły • jeżeli świadkami są uczniowie, rozmowa odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół odczytuje się w obecności ucznia-świadka i jego rodziców/opiekunów prawnych d. sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku e. uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek f. uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń z określeniem rodzaju wypadku g. sporządza protokół powypadkowy h. uznaje postępowanie powypadkowe za zakończone, jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia rodziców/opiekunów prawnych ucznia poszkodowanego 3. Protokół powypadkowy: a. należy sporządzić w terminie 21 dni od dnia zakończenia postępowania powypadkowego (przekroczenie tego terminu może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie)

Zespół powypadkowy – c.d.	b. należy niezwłocznie doręczyć osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami tego postępowania c. należy sporządzić w trzech egzemplarzach dla: • poszkodowanego • szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia • organu prowadzącego lub kuratora oświaty (na żądanie) d. należy przedstawić poszkodowanemu małoletniemu i jego rodzicom/opiekunom prawnym lub poszkodowanemu pełnoletniemu • jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców / opiekunów prawnych. 4. Sprawy sporne: a. rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu b. członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może zgłosić zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym 5. Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego: a. może nastąpić w ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego b. musi być poprzedzone poinformowaniem osób, którym go doręczono o możliwości złożenia zastrzeżeń c. następuje na piśmie adresowanym do przewodniczącego zespołu powypadkowego, który wpisuje je do protokołu d. może dotyczyć w szczególności: • niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego • sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiał dowodowy. 6. Poddanie się decyzji organu prowadzącego szkołę (rozpatrującego zastrzeżenia), którą może być: a. wyjaśnienie ustaleń protokołu b. przeprowadzenie określonych czynności dowodowych c. powołanie nowego zespołu celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego
Organ prowadzący szkołę	1. Możliwość uczestniczenia w działaniach zespołu powypadkowego 2. Rozpatrywanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego i ewentualne: a. zlecenie dotychczasowemu zespołowi powypadkowemu: • wyjaśnienia ustaleń protokołu • przeprowadzenia określonych czynności dowodowych b. powołanie nowego zespołu celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego
Kierownik (opiekun) wycieczki	Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik wycieczki / opiekun grupy i odpowiada za nie. Powiadamia dyrektora szkoły oraz właściwe służby (pogotowie, policję itp.).

13. UCHYLANIE SIĘ UCZNIA OD OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Procedura postępowania:

Osoby	Działanie
Wychowawca	• Monitoruje frekwencję ucznia. • Kontaktuje się z uczniem i rodzicami/opiekunami prawnymi w celu ustalenia przyczyn absencji. • Informuje rodziców o konieczności usprawiedliwienia nieobecności. • Powiadamia pedagoga szkolnego oraz dyrekcję, jeśli problem się utrzymuje. • Organizuje rozmowę interwencyjną z uczniem. • W przypadku braku poprawy przeprowadza rozmowę z rodzicami / opiekunami prawnymi. • Dokumentuje wszystkie podjęte działania.
Pedagog szkolny/Psycholog szkolny	• Przeprowadza rozmowy wspierające z uczniem i rodzicami / opiekunami prawnymi. • Współpracuje z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz innymi instytucjami pomocowymi. • Ustala ewentualne potrzeby ucznia i proponuje wsparcie (np. zajęcia wyrównawcze, pomoc psychologiczną). • Pomaga w organizacji działań mających na celu poprawę frekwencji ucznia. • Dokumentuje swoje działania i przekazuje informacje dyrekcji.
Dyrektor szkoły	• Wysyła oficjalne upomnienie do rodziców/opiekunów prawnych. • Informuje rodziców / opiekunów prawnych o konsekwencjach dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego. ○ Rodzice / opiekunowie prawni mają określony czas (od 7–14 dni) na reakcję i poprawę sytuacji. • W razie potrzeby zgłasza sprawę do sądu rodzinnego i opiekuńczego. • Prowadzi dokumentację oficjalnych upomnień i zgłoszeń do organów nadzorczych. ○ Na wniosek szkoły lub kuratora oświaty wójt, burmistrz lub prezydent miasta wszczyna postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia kary grzywny na rodziców / opiekunów prawnych (do 10 000 zł, zgodnie z art. 42 Prawa oświatowego).